

9. 02. 2022 www.bakos.si

Stran/Termin:

Naslov: V spomin nadvojvodi Janezu, ki velja za začetnika

Naklada:

Avtor: admin

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: KIBLA2LAB, KID KIBLA, MREŽA RUK

LINK

Državna sekretarka dr. Fridl Jarc nagovorila zbrane na odprtju hibridne muzejske razstave na Meranovem... Državna sekretarka dr. Fridl Jarc nagovorila zbrane na odprtju hibridne muzejske razstave na Meranovem Na posestvu Meranovo so ob kulturnem prazniku odprli hibridno muzejsko razstavo, ki so jo pripravili v Kulturno – izobraževalnem društvu ([KID](#)) [Kibla](#) v sodelovanju s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru. Z njo obeležujejo 200. obletnico prihoda nadvojvode Janeza, ki velja za začetnika sodobnega vinogradništva na Štajerskem. Razstava z naslovom Nadvojvoda Janez, oče Meranovega bo po napovedih [KID Kibla](#) popeljala obiskovalce po zgodovini posestva na drugačen način. Razstava je del večjega, pilotnega projekta Mreže [RUK](#) z naslovom Nevidni Maribor v izvedbi raziskovalnega medijskega in interdisciplinarnega laboratorija [KIBLA2LAB](#). V njem raziskujejo in predstavljajo vsebine na nove načine, med drugim z laserskimi skeni, animacijami s pomočjo umetne inteligence, posnetki z droni, tehnologijami navidezne (VR) in obogatene resničnosti (AR). „Nove tehnologije omogočajo, da nagovorimo na atraktiven, edukativen, primeren način tudi mlade generacije,“ pravi mentor tega laboratorija, to je kipar in nekdanji minister za kulturo Zoran Poznič. S sodobnimi prijemi so prenovili spominsko sobo na posestvu Meranovo nad Limbušem, ki ga je leta 1822 kupil nadvojvoda Janez Habsburško-Lotarinški (1782- 1859) ter ga spremenil v vzorno vinogradniško posest. Ime je dobilo po njegovem sinu, grofu Francu Meranskem, danes pa zanj skrbi fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede. „Na tem posestvu je nadvojvodo in njegovo ženo Ano Plochl leta 1830 obiskal tudi sam avstrijski cesar Franc I. s soprogo Karolino Avgusto, sicer Janezov brat. Vinogradi so postali tako ugledni in znani, da so na posesti v današnjem Hrastju leta 1832 ustanovili viničarsko šolo, ki je poudarjala pomen praktične izobrazbe. Vrhunec teh prizadevanj pa je bila ustanovitev Štajerske deželne sadjarsko-vinarske šole v Mariboru leta 1872,“ menijo v Kibli. Vinogradi so sicer postali tako ugledni in znani, vrhunski dosežek sistematičnega prepletanja kmetijstva, kulture, raziskovanja in izobraževanja je bil leta 1855, ko je bilo vino rizling z Meranovega ocenjeno kot prvovrstno vino na veliki mednarodni razstavi v Parizu. Z novo razstavo, poleg 200. obletnice Meranovega, tako obeležujejo tudi 240. obletnico rojstva nadvojvode Janeza in 190. obletnico prve viničarske šole na Štajerskem. Avtorji ob tem dodajajo, da nadvojvoda Janez ni bil le začetnik strokovnega in sodobnega vinarstva pri nas ampak med drugim tudi pobudnik gradnje južne železnice Dunaj – Trst, ki so jo odprli leta 1857. Kot enemu najbolj zaslužnih za napredek tukajšnjih krajev so mu v 19. stoletju po Sloveniji postavili več zahvalnih plošč in spomenikov, tudi v Mariboru. V okviru projekta Nevidni Maribor nameravajo v [KIBLA2LAB](#) razkrivati še druge koticke Maribora in ljudi, povezujoč zgodovino, naravo, urbano okolje in kulturo s sodobnimi tehnologijami. V sodelovanju z MO Maribor bodo v jesenskih mesecih tako obeležili dogodke tudi na izbrani lokaciji v središču mesta. Zbrane na otvoritvi razstave Nevidni Maribor: Nadvojvoda Janez, oče Meranovega, je nagovorila državna sekretarka na kulturnem ministrstvu, dr. Ignacija Fridl Jarc, ki je spomnila na Prešernov dan, dan, ki naj bo – tu je ime našega velikega pesnika v duhu reka nomen est omen zares sporočilno – v vseh pogledih prešeren, radosten, prazničen. „To ni čas za pritoževanja, krike, proteste, je čas za radost, veselje nad doseženim, je čas za slavlje in praznovanje vsega tistega, kar se je na področju kulture v preteklih letih, desetletjih, stoletjih v obilju in izjemnega rodilo in v tem rajju pod Triglavom, kakor je našo domovino v povesti Kurent označil Ivan Cankar, obrodilo obilne sadove. Kulturni praznik je najboljši trenutek, da se poklonimo naši kulturni dediščini, zakaj le tisto drevo, katerega korenine zalivamo in negujemo, se bo lahko razvejalo, rastlo, cvetelo in obrodilo bogate plodove. Naša kulturna dediščina ne sme biti zgolj ohranjanje spomina, razumljena kot popisovanje in spoštovanje preteklosti, ampak mora biti za vse, ki bivamo tu in zdaj, obenem tudi opomin in napotilo, kam v prihodnosti usmeriti naše ustvarjalne korake,“ je dejala državna sekretarka. Po njenem ni naključje, da prav slovenska narodna himna, Prešernova Zdravljica, združuje v sebi oboje – globok poklon domači zemlji, iz katere izrašča bogat sad – vinska trta, a to sporoča z vzvišeno, visoko pesniško besedo. „Naša himna časti dvignjeno čašo slavlja, a nas obenem s

to zdravico usmerja k veliko bolj daljnosežnim in globokim ciljem – k bratskemu druženju, čaščenju lepote, sreče, sprave in edinosti. Današnja razstava o nadvojvodi Janezu, ki je prišel iz velikega mesta, da bi na obronkih štajerskih goric, v Meranovem nad Limbušem našel svoj drugi dom, govori o tem, da smo v preteklosti znali in zmogli biti odprti za spodbude “iz velikega sveta”. Sad zemlje, žlahtna trta, ki jo je tu zasadil s svojim pronicljivim uvidom in izkušnjami, je rodila ne samo grozd in vinsko kapljico, ampak je širila meje našega dotedanjšega vedenja in znanja, spreminjala gospodarsko in posledično tudi kulturno podobo te krajine. Zgodba o nadvojvodi, ki je tem krajem daroval velik del svoje delovne vneme in energije, tudi s podporo gradnji južne železnice, govori o tem, kako pomembne so gospodarske, znanstvene, raziskovalne, intelektualne spodbude za celovit, tudi kulturni razvoj naroda in njegove kulturne substance.“ Svoj nagovor je dr. Ignacija Fridl Jarc sklenila z besedami: „Zato naj bo kultura v letu 2022 tako iz perspektive posameznika kot družbe vključujoča, povezovalna, dialoška, saj se bo le na tak način lahko na njenem vrhu kot diadem zaiskrila umetnost v vsem njenem sijaju. Vsem želim, naj slavje kulture v slehernem od nas in družbi živi vse leto.“ Fotografije: Boštjan SelinšekFacebook Messenger Twitter LinkedInEmail Tags: Ignacija Fridl Jarc, Maribor Razstava, Meranovo Limbuš, Nadvojvoda Janez, Začetnik vinogradništva